

Verksamhetsplan 2024

Verksamhetsplan för Nordiska Lärarorganisationers
Samråds arbete under verksamhetsåret 2024

NLS styrelsemöte, Köpenhamn 28.11.2023

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Verksamhetsplan 2024	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
1. Inledning.....	3
2. Styrelsen.....	4
3. Sektorenas verksamhet	5
4. Nätverk i NLS.....	5
5. Kurs- och konferensverksamhet.....	6
A. <i>NLS Temaseminarium</i>	6
B. <i>Ledarforum</i>	6
C. <i>Studerandeforum</i>	6
6. Kommunikation	7
7. Internationellt lärarsamarbete.....	7
A. <i>Education International</i>	8
B. <i>ETUCE</i>	8
C. <i>Nordiska rådet/Nordiska ministerrådet</i>	8
D. <i>Nordens Fackliga Samorganisation NFS</i>	9

1. Inledning

Nordiska Lärarorganisationers Samråd, NLS utgår i sin verksamhet från bestämmelserna i sina stadgar, godkända 2005, och i den strategi som godkändes av styrelsen våren 2021.

Nordiska Lärarorganisationers Samråd NLS uppgift är att aktivt verka för att skapa förutsättningar för informations- och erfarenhetsutbyte mellan medlemsorganisationerna. Genom aktivt informations- och erfarenhetsutbyte stärks påverkningsmöjligheter i utbildningsfrågor, professions- och villkorsfrågor, vilket i sin tur ska leda till att den enskilda medlemsorganisationen kan utnyttja erfarenhetsutbytet i den egna verksamheten. Informations- och erfarenhetsutbytet skapar förutsättningar för medlemsorganisationerna att utveckla sina organisationer. I uppdraget ligger också den nordiska modellen som grund, där partsamtal är en självklar del. Det vill säga att det förs en kontinuerlig dialog mellan arbetstagarorganisationer, arbetsgivarorganisationer och regeringar.

NLS ska i sin verksamhet beakta en kontinuitetsprincip, vilket innebär att aktuella frågor också ska finnas på agendan även om de inte nämns som huvudteman för året, ett exempel är attraktionskraften till yrket och frågor som hänför sig till professions- och villkorsområdet. Här ligger NLS strategi som grund för all verksamhet och verksamhetsplanens uppgift är att plocka ut de områden samrådet lägger fokus på under verksamhetsåret. Verksamheten ska också spegla aktuella frågor som värdlandet Finland vill lyfta för behandling under verksamhetsåret.

Att höja läraryrkets status och tilliten till professionen, samt att arbeta för att det finns tillräckligt med kvalificerade och utbildade lärare, kommer fortsatt att vara de viktigaste målen för alla de nordiska lärarorganisationerna. NLS uppgift är att jobba för en utbildning av god kvalitet, där fostran och utbildning är en del av den offentliga förvaltningen. I verksamheten ska NLS föra fram utbildningens betydelse för demokrati och likvärdighet. Genom en kvalitativt god utbildning kan NLS medlemsorganisationer stöda välmående för personal, barn och unga, där utbildning ligger som grund för den nordiska välfärdsmodellen.

Under verksamhetsåret kommer arbetet med att utveckla NLS verksamhetsformer att fortsätta. Arbetet med utvecklingen av verksamheten kommer att ske som en integrerad del av den normala verksamheten där en del av arbetet är att granska NLS stadgar som är från 2005. I detta arbete har styrelsens arbetsutskott en rådgivande och beredande uppgift.

Under detta verksamhetsår kommer verksamheten att grunda sig på två huvudteman.

Huvudtema: Nordiska perspektiv på digitalisering inom utbildningen

Den snabba utvecklingen inom digitalisering, och artificiell intelligens (AI) som en del av den, har en stor inverkan på våra förskollärares, lärares och ledares arbete. Effekterna av digitaliseringen som helhet, inklusive AI, kräver en kontinuerlig analys och utvärdering av konsekvenser ur ett utbildningspolitiskt helhetsperspektiv. En analys som bör grundas på tillgänglig information och forskning inom området. I detta hänseende är det viktigt att bedöma hur medlemsorganisationerna kan stödja sina medlemmar i frågor som berör digitalisering. Här gäller det också att försvara yrkeskårens autonomi i yrkesutövandet i vardagen.

Den digitala utvecklingen ska och kan inte stoppas. Det gäller att anpassa sig till den digitala utvecklingen. För det behövs aktivt och också proaktivt förhållningssätt till digitalisering då utvecklingen är snabb. Målet ska vara att nyttja de fördelar som digitaliseringen ger, där fokus ska ligga på nyttan organisationernas medlemmar har i sitt dagliga yrkesutövande.

Viktigt i undervisningen är att understryka lärarens roll även med tanke på digitalisering. Det är läraren som avgör hur och i vilken omfattning teknologi används i den undervisning läraren ger. I det utvecklingsarbetet som görs är det också nödvändigt att i tillräcklig utsträckning lyssna in lärarkårens åsikter. Lärarens centrala roll för barn och ungas välmående bör också

understrykas. Den mänskliga växelverkan kan inte ersättas av digitalisering eller artificiell intelligens.

Frågeställningar:

- Vilka fördelar ger digitalisering och AI lärare och ledare i sin yrkesutövning?
 - Hur utnyttjar vi det på bästa sätt?
- Vilka hot för digitalisering och AI med sig för lärare och ledare i sin yrkesutövning?
 - Hur möter vi hotbilder på bästa sätt?
- Vilket kunnande/vilket behov av kompetensutveckling behöver lärare och ledare för att klara av den digitala utvecklingen och det vad den innebär?
- Hur lyckas vi försvara förskolans och skolans mångfacetterade uppgift att ge färdigheter för livet åt barn och unga?
- Hur ska vi arbeta för autonomi i yrkesutövande, samt att digitalisering och AI endast är ett komplement till det lärare och ledare gör i sin yrkesvardag?
- Kan vi enas om allmänna gemensamma riktlinjer för hur vi tänker kring digitalisering och AI?

Huvudtema: Finansiering av utbildningen i Norden

Utbildningen är under ständig press vad gäller finansiering av verksamheten. Statens, kommunernas och utbildningsanordnarnas dåliga ekonomi gör att det ständigt finns direkta eller indirekta krav på att spara inom utbildningsområdet. Detta faktum har betydelse för utbildningens kvalitet, men också för attraktionskraften till yrket.

NLS utredning om tillgång till behöriga lärare och förskollärare resulterade i rapporten "Teacher shortage in the Nordic countries - Comparing the current situation". Rapporten gav information om bland annat tillgången till förskollärare och lärare i Norden. Förutom resultaten från utredningen har arbetet med utredningen resulterat i att organisationerna i NLS insett fördelar med att samla gemensam information för påverkningsarbete i respektive organisation.

Finansiering av utbildningen är en fråga NLS inte har samlad information om. Detta är en fråga som i samband med möten och övriga träffar har påtalats. Av den orsaken är en nordisk jämförelse över hur förskola, grundskola och andra stadiets utbildning finansieras i Norden av central betydelse med tanke på informationsutbyte, men också med tanke på att ha fakta på hand för det egna påverkansarbetet i det egna landet.

Under år 2024 kommer NLS att utreda hur finansiering av utbildningssektorn är i inom sitt verksamhetsområde. Utöver utredningen kommer temat även att behandlas under möten för att då också få in erfarenhetsutbyte om finansieringsgrunder.

Frågeställningar:

- Hur finansieras förskola, grundskola och andra stadiets utbildning i Norden?
- Vilka skillnader finns det i finansieringen av utbildningen?
- Hur kan vi utnyttja den jämförande informationen på bästa sätt?

2. Styrelsen

Ordförande i NLS under verksamhetsåret 2024 är Katarina Murto från Undervisningssektorns fackorganisation OAJ i Finland och som viceordförande verkar Katariina Kattelus från Undervisningssektorns fackorganisation OAJ i Finland.

Styrelsens möten kommer att arrangeras så att vårmötet ordnas i Sverige och höstmötet i Finland. Orsaken till att vårmötet ordnas i Sverige är att det då är sammankopplat med det nordiska toppmötet som ordnas mellan utbildningsministrar och NLS medlemsorganisationernas ordförande. NLS och värdlandet kommer gemensamt att planlägga och genomföra mötena.

Styrelsens vårmöte är planerat att äga rum **2–3.5.2024** i Stockholm i Sverige. Styrelsens har preliminärt beslutat att höstmöte äger rum 26–27.11.2024. Detta mötesdatum bör ändras då tidpunkten sammanfaller med ETUCE:s kongress.

Styrelsen kommer under året i sitt arbete att koncentrera sig på frågor kring årets teman, främst genom ett erfarenhetsutbyte kring de i verksamhetsplanen nämnda tyngdpunktsområdena samt att även i mån av möjlighet höra sakkunniga på de valda temaområdena.

Styrelsen kommer också att ta upp nordiska och internationella ärendena enligt aktualitet och behov. NLS är idag representerat både på den globala och på den europeiska arenan, vilket innebär att NLS styrelse får aktuella rapporter från organisationernas representanter i EI och ETUCE. Vid behov kan NLS styrelse uttala sig i frågor som styrelsen enhälligt omfattar.

Under verksamhetsåret kommer styrelsen att fortsätta jobba med frågor som utvecklar NLS verksamhetsformer som en del av styrelsens arbete. Detta arbete kommer att beredas av NLS arbetsutskott i samråd med generalsekreteraren.

Styrelsen samarbetar med och utbyter information under året med sektorena, Ledarforum och Studerandeforum, det internationella mötet samt nätverk enligt behov. Detta sker främst genom att styrelsen tar del av rapporter från tidigare nämnda möten.

3. Sektorernas verksamhet

Sektorena kommer under verksamhetsåret att anordna tre enskilda möten varav två är i ordförandelandet och ett på Färöarna. Samtliga sektorer utgår i sitt arbete dels från de frågeställningar som berör det egna verksamhetsområdet, dels från det som finns inskrivet i verksamhetsplanens tyngdpunktsområden. Till sektorernas uppgift hör som tidigare nämnts de sektorspecifika frågor som tas upp efter behov. I första hand av, och på förslag av, ordförandelandet eller den organisation som ansvarar för mötet. Här kan också övriga medlemsorganisationer föreslå frågor som tas upp.

Sektormötena planeras och genomförs i samarbete mellan NLS och värdlandet/organisationen som ordnar mötet.

Målet under verksamhetsåret är också att etablera verksamhet i NLS Teams, och också att hålla åtminstone ett möte på distans.

Sektorernas möte hålls enligt följande:

- Sektor förskola och fritidshem 16–17.3.2024 (förslag)
- Sektor för grundskola 8–10.4.2024 Färöarna
- Sektor för gymnasie- och yrkesutbildning 5–6.3.2024 (förslag)

4. Nätverk i NLS

Under åren 2022 och 2023 har två nätverk grundats i NLS. NLS nätverk för utredningsarbete (2022) och NLS nätverk för förhandlingschefer (2023). Dessa nätverk kommer således att fortsätta med sin verksamhet 2024.

Under verksamhetsåret kommer också arbetet med att kartlägga behovet av nya nätverk att fortsätta. Nätverk som diskuterats är NLS arbetsmiljönätverk och NLS nätverk för specialpedagogik.

Verksamhet i nätverk är en rätt ny verksamhetsform i NLS, därför är det viktigt att under verksamhetsåret diskutera hur nätverken fungerar som samarbetsforum för organisationerna i NLS.

Under verksamhetsåret kan nätverk grundas vid behov.

5. Kurs- och seminarieverksamhet

A. NLS Förbundsseminarium

Förbundsseminariet ordnas i Sverige hösten 2024.

Enligt tidigare praxis har syftet med förbundsseminariet varit att samla organisationernas högsta ledning till ett seminarium som kan tänkas motsvara en kongress i andra organisationers verksamhet. Målgruppen för förbundsseminariet har varit organisationernas ordförande, den hösta politiska ledningen och de högsta tjänstemännen inom organisationen.

Innehållet i seminariet kommer dels att utgå från de i verksamhetsplanen godkända tyngdpunktsområdena, dels från den fråga/de frågor som NLS styrelse ser som viktiga att behandla under NLS Förbundsseminarium. Förslag till program utformas med värdlandet och information om förbundsseminariet ges styrelsen i samband med vårmötet 2024. I samband med planeringen av seminariet bör även frågan om målgruppen definieras.

Fördelningen av platser till förbundsseminariet har traditionsenligt varit totalt 95 deltagare. Under NLS temaseminarium 2023 (en ny verksamhetsform i NLS) var antalet deltagarplatser maximalt 64. Det antalet deltagare kändes som ett lämpligt och hanterbart antal för ett seminarium. Nu är tanken att tillämpa motsvarande förfarande gällande antalet deltagare som inbjuds till förbundsseminariet 2024.

Det innebär att fördelningen av platser är följande: Danmark, Finland, Norge och Sverige 12 platser per land, Island 6, Färöarna 6 samt Grönland 4. Det totala antalet platser är således 64 deltagare.

B. Ledarforum

Ledarforum är NLS arena för ledarskapsfrågor och ledarnas interaktiva erfarenhetsutbyte. Ledarforum kommer att ordnas i Norge.

Ledarforum grundades 2005 och är enligt organisationens stadgar ett rådgivande organ till NLS styrelse. Skolledarna i Norden upplever det som viktigt att få ta del av varandras vardag och professionella och fackliga utveckling genom att mötas till informations- och erfarenhetsutbyte och diskussioner en gång om året.

C. Studerandeforum

NLS samlar under verksamhetsåret lärarstuderandena i de olika medlemsorganisationerna till ett gemensamt möte kallat Studerandeforum.

Studerandeforum kommer att mötas i Norge under hösten 2024.

Studerandeforum är ett rådgivande organ till styrelsen i NLS. Forumet utgör en viktig mötesplats och ett diskussionsforum för lärarstuderande inom NLS medlemsorganisationer representerande alla pedagogiska områden och skolformer.

6. Kommunikation

NLS erbjuder medlemsorganisationerna information om nordiska arbetsmarknadspolitiska och utbildningspolitiska förhållanden och nordisk facklig verksamhet. Kommunikationen är en viktig del av NLS erfarenhetsutbyte.

För att stöda erfarenhetsutbytet mellan organisationerna fungerar NLS webbsidor som informationskanal med nyheter, aktuell information samt ett dokumentarkiv medlemsorganisationerna tillhanda.

Kansliet sammanställer månatligen ett nordiskt nyhetsbrev med en översikt av intressanta nyheter i anknytning till utbildning, facklig verksamhet och samhälle i de nordiska länderna. NLS hoppas att alla medlemsorganisationer delar med sig av de viktigaste nyheterna till NLS. Det ökar nyhetsförmedlingens aktualitet och balans mellan de nordiska länderna.

Kommunikation i Microsoft Teams kommer under året att utvecklas som en ny kanal för främst styrelsen, sektorerna, nätverk och dem som jobbar med internationella frågor.

Under verksamhetsåret kommer kommunikationsverksamheten att granskas på kanslinivå.

NLS ska i sin verksamhet:

- förmedla information om arbetsmarknadspolitiska och utbildningspolitiska förhållanden och nordisk facklig verksamhet
- informera om utbildningspolitiska förhållanden med vikt på det nordiska
- ge ut nyhetsbrev med aktualiteter
- upprätthålla och utveckla webbplatsen www.nls.info
- upprätta och utveckla informations- och kommunikationsutbyte i Teams

7. Internationellt lärarsamarbete

NLS uppgift i det internationella lärarsamarbetet är i första hand samordning och förmedling av nyheter och händelser samt ett aktivt erfarenhetsutbyte, som kan resultera i gemensamma förslag och aktiviteter. Genom våra representanter i EI och ETUCE sker erfarenhetsutbytet huvudsakligen vid styrelsemöten men också vid de delegationsmöten NLS anordnar under konferenser, samt vid behov under sektormöten, ad hoc-möten eller andra möten av internationell karaktär.

Historiskt har NLS varit i en central roll i utvecklandet av både ETUCE och EI såväl organisatoriskt som fackligt. Därför har NLS en central roll i att vara ett forum där medlemsorganisationerna gemensamt kan diskutera frågor som berör ETUCE och EI och på det sättet bidra till att även ETUCE och EI är en starkare förespråkare för de professionella lärarnas sak ur ett europeiskt och globalt perspektiv. Det internationella mandatet ligger hos respektive medlemsförbund, men det ökande gemensamma beroendet av ett starkt internationellt fack kräver ett ständigt uppdaterat samarbete på nordiskt plan.

NLS anordnar under verksamhetsåret 2024 ett traditionsenligt möte för dem som arbetar med internationella frågor inom organisationerna. Det fysiska mötet hålls den **25–26.1.2024** i Finland. Internationella mötet anordnas som ett erfarenhetsutbyte mellan de deltagande organisationernas internationella funktionärer. Mötet kan, om behov föreligger, koordinera frågor i anslutning till exempelvis utvecklingssamarbete eller andra internationella frågor av nordisk vikt.

A. Education International

Viktigt är även under verksamhetsåret att NLS medlemsorganisationer är med och påverkar EI:s politik samt deltar i byggandet av EI:s framtida engagemang i de för medlemsorganisationerna viktiga frågorna. Frågor som kvalitativt hög utbildning för alla, samma och jämlika möjligheter till utbildning för alla, kommersialiseringen av och i utbildningen, är fortfarande delikata frågor som kräver mycket arbete liksom de stora övergripande frågorna om mänskliga rättigheter, demokrati och fackliga rättigheter.

EI kommer att hålla sin världskongress i Buenos Aires i Argentina **29.7–2.8.2024**. Kongressen kommer bland annat att diskutera och behandla EI:s strukturer, medlemsavgifter, budget, valet av ny styrelse, valet av generalsekreterare och många resolutioner som utformar riktlinjerna för nästa kongressperiod 2025–2028.

Nästa internationella toppmöte, **International Summit on the Teaching Profession (ISTP)**, kommer att ordnas i Singapore i april 2024. Liksom under tidigare toppmöten är EI och OECD med som arrangörer och samarbetspartner till värdlandets regering.

B. ETUCE

Genomförandet av ETUCE:s program under den kommande verksamhetsperioden samordnas med EI:s program och följer till stor del EI:s prioriteringar. Därmed blir det en viktig uppgift för ETUCE att förutom många viktiga EU-frågor följa upp besluten på EI:s kongress i Buenos Aires 2024. ETUCE kommer att hålla sin stadgeenliga kongress **25–28.11.2024** i Montenegro. Inkommande år kommer således att i hög grad också att handla om vad ETUCE skall göra under verksamhetsperioden 2025 - 2028, vilket borde föranleda livliga diskussioner också inom NLS.

Under året kommer även NLS att ta del av och diskutera arbetet som görs i ETUCE:s Bureau och Committee.

NLS ska:

- inom ramen för sitt erfarenhetsutbyte samordna åtgärder och förmedla erfarenheter från det internationella läraryckliga arbetet i EI och ETUCE
- ta del av arbetet i EI och ETUCE genom att ta upp frågor i NLS, som anknyter till tyngdpunktsområden som är relevanta för medlemsorganisationerna
- ta del av arbetet i undervisningssektorns sociala dialog och enligt behov aktivera frågorna i NLS-arbetet
- följa med det utbildnings- och arbetsmarknadspolitiska läget i Östersjöregionen
- i mån av resurser hålla sig à jour med OECD:s undersökningar på undervisningsområdet

C. Nordiska rådet/Nordiska ministerrådet

I NLS nya strategi är ett fokusområde att säkerställa att medlemsorganisationerna får information om initiativ och den politik som förs genom nordiskt samarbete. Vidare sägs att i det officiella nordiska samarbetet ska NLS föra fram medlemsorganisationernas åsikter, särskilt så att de beaktas i NMR:s beslutsprocesser.

NLS ska aktivt jobba för att få en kontinuitet i att det ordnas toppmöten mellan ministrar och ledare inom lärarorganisationerna. På agendan för innevarande år ligger att förverkliga ett nytt toppmöte i Sverige.

Vidare kommer NLS att ta del i arbetet inom NMR:s civilsamhällsnätverk med "Vår vision 2030". NLS kommer också i övrigt föra en aktiv dialog med ministerrådet i frågor som berör utbildning ur ett nordiskt perspektiv.

D. Nordens Fackliga Samorganisation NFS

NFS har i sina verksamhetsprinciper högt prioriterat samarbetet inom Norden. Organisationen ser att den nordiska dagordningen idag handlar om Europafrågor, men interna nordiska frågor spelar fortfarande en viktig roll. NFS har valt att prioritera Nordenfrågorna högt och satsar på att vara en aktiv aktör i det nordiska samarbetet.

Av den orsaken är det av central betydelse att NLS samarbetar med NFS i frågor som berör utbildning.

NLS ska:

- verka för nordiskt utbildningssamarbete inom ramen för NR och NMR i enlighet med NLS strategi
- följa med och påverka i Rådets och Ministerrådets arbete på utbildningsområdet
- föra en dialog med NFS i för NLS relevanta frågor och bevaka och vid behov samarbeta med NFS i fackliga och internationella frågor